

Okręgowy Sąd Lekarski w Gdańsku
80-204 Gdańsk
ul. Śniadeckich 33

OSL-20/Wu/2021

O R Z E C Z E N I E

z dnia 2022r.

Okręgowy Sąd Lekarski w Gdańsku w składzie:

Przewodniczący:

Członkowie:

.....

Protokolant:

w obecności Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej w Gdańsku
.....

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 2021r. oraz 2022r.
sprawy

..... Nr PWZ:

Obwinionej o to że: w piśmie z dnia 2021r. adresowanym do Starosty Powiatu
..... ujawniła okoliczności związane z leczeniem pacjentów

czym naruszyła : art. 23 Kodeksu Etyki Lekarskiej, art. 40 ust. 1 ustawy o zawodach lekarza i
lekarza dentystry z dnia 05.12.1996r., art. 14 ust. 1 ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku
Praw Pacjenta z dnia 06.11.2008r.

na mocy art. 53 i 78 ustawy z dnia 2 grudnia 2009 roku o izbach lekarskich:

- I. Uznał winną zarzucanego jej czynu, czyn ten kwalifikuje jako naruszenie
art. 23 Kodeksu Etyki Lekarskiej, art. 40 ust. 1 ustawy o zawodach lekarza i
lekarza dentystry z dnia 05.12.1996r., art. 14 ust. 1 ustawy o prawach pacjenta i
Rzeczniku Praw Pacjenta z dnia 06.11.2008r.
- II. Na podstawie art. 83 ust. 1 punkt 2 ustawy z dnia 02 grudnia 2009r. o izbach
lekarskich wymierzył Obwinionej karę nagany.
- III. Kosztami postępowania postanowił obciążyć Obwinioną

.....

UZASADNIENIE

W dniu 2021 r. do Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej w Gdańsku /zwanego dalej Rzecznikiem/ wpłynęło zawiadomienie o możliwości popełnienia przewinienia zawodowego przez (PWZ), polegające na ujawnieniu danych zawartych w dokumentacji medycznej pacjentów (imię, nazwisko, dane dotyczące zdrowia) podmiotom trzecim, a tym samym na naruszeniu tajemnicy prywatnej pacjenta, a także tajemnicy lekarskiej.

dowód: zawiadomienie o możliwości popełnienia przewinienia zawodowego (k. 1-2)

W dniu 2021 r. Rzecznik wszczął postępowanie wyjaśniające w sprawie podejrzenia ujawnienia przez , w piśmie z dnia 2021 r. adresowanym do Starosty Powiatu , okoliczności związanych z leczeniem co stanowić może naruszenie art. 23 Kodeksu Etyki Lekarskiej (KEL), art. 40 ust. 1 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentystry z dnia 5 grudnia 1996 r., art. 14 ust. 1 ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta z dnia 6 listopada 2008 r..

dowód: postanowienie o wszczęciu postępowania (k. 7)

Rzecznik w dniu 2021 r. wydał postanowienie o przedstawieniu zarzutu /zwanej dalej Obwinioną/, że w piśmie z dnia 2021 r. adresowanym do Starosty Powiatu , ujawniła okoliczności związane z leczeniem pacjentów

W ocenie Rzecznika stanowi to przewinienie zawodowe na skutek naruszenia art. 23 KEL, art. 40 ust. 1 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentystry z dnia 5 grudnia 1996, art.14 ust.1 ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta z dnia 06 listopada 2008 r.

dowód: postanowienie o przedstawieniu zarzutów (k. 15)

W dniu 2021 r. Rzecznik sporządził, a następnie przekazał do Okręgowego Sądu Lekarskiego w Gdańsku wniosek o ukaranie Obwinionej

dowód: wniosek o ukaranie (k. 24-26)

Okręgowy Sąd Lekarski w Gdańsku na rozprawie w dniu 2021 i w dniu 2022r. rozpoznał sprawę przeciwko Obwinionej i wydał orzeczenie.

dowód: protokół rozprawy z 2021r., protokół rozprawy z 2022r., orzeczenie z 2022r.

Na podstawie zebranego w sprawie i ujawnionego na rozprawie materiału dowodowego

Okręgowy Sąd Lekarski w Gdańsku ustalił następujący stan faktyczny:

Obwiniona pismem z dnia 2021r. przesłanym do Starosty Powiatu przekazała informacje o 5 pacjentach W powyższym piśmie Obwiniona zawarła swoje zastrzeżenia co do organizacji pracy oraz nieprawidłowości w udzielaniu świadczeń zdrowotnych w ww. placówce.

Obwiniona nie figuruje w Rejestrze Ukaranych Lekarzy i Lekarzy Dentystów RP prowadzonym przez Naczelną Izbę Lekarską.

Powyższe Sąd ustalił na podstawie dokumentów zaliczonych w poczet materiału dowodowego w postaci pisma zawiadamiającego o możliwości popełnienia przewinienia zawodowego przez z dnia 2021r., pisma skierowanego do Starosty Powiatu z dnia 2021r. oraz pisemnej informacji o niekaralności z 2021r.

Okręgowy Sąd Lekarski w Gdańsku zważył, co następuje:

Sąd uznał, że w świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego sprawstwo i wina Obwinionej nie budzi wątpliwości.

Istotne ustalenia faktyczne w zasadzie pozostały poza sporem - Sąd poczynił je w oparciu o dokumentację z (pismo z dnia 2021r., pismo do

Starosty Powiatu z dnia 2021r.) oraz pisemnej informacji o niekaralności z 2021r. Sąd dał wiarę ww. dokumentacji gdyż została sporządzona przez osoby do tego uprawnione i w przepisanej prawem formie. Obwiniona nie podważyła skutecznie wiarygodności ww. dowodów. W ocenie Sądu należało ją uznać w całości za wiarygodną.

Niewątpliwym jest, że Obwiniona dopuściła się czynu polegającego na ujawnieniu informacji o kilku pacjentach wraz ze szczegółami dotyczącymi ich stanu zdrowia osobom trzecim, tzn. w piśmie z dnia 2021r. do Starosty Powiatu

Przypomnieć należy, że każdy lekarz ma prawny obowiązek zachowania w tajemnicy informacji związanych z pacjentem, a uzyskanych w związku z wykonywaniem zawodu lekarza (*art. 40 ust. 1 ustawy z dn. 05.12.1996r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty*). Stanowi to także jedno z fundamentalnych praw pacjenta - pacjent ma prawo do zachowania w tajemnicy przez osoby wykonujące zawód medyczny, w tym udzielające mu świadczeń zdrowotnych, informacji z nim związanych, a uzyskanych w związku z wykonywaniem zawodu medycznego (*art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 06.11.2008r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta*). Nadto z treści art. 23 Kodeksu Etyki Lekarskiej jednoznacznie wynika, że lekarz ma obowiązek zachowania tajemnicy lekarskiej, a tajemnicą objęte są wiadomości o pacjencie i jego otoczeniu uzyskane przez lekarza w związku z wykonywanymi czynnościami. Nadto wskazano, że śmierć chorego nie zwalnia od obowiązku dochowania tajemnicy lekarskiej. Dla porządku przypomnieć należy, że każdy lekarz wykonując swój zawód ma obowiązek m.in. przestrzegać zasad etyki zawodowej (*art. 4 ww. ustawy o zawodach lekarza*).

Przepisy polskiego prawa przewidują wyjątki od ww. zasady, zgodnie z treścią art. 40 ust. 2 ww. ustawy o zawodach lekarza, w szczególności:

1) gdy tak stanowią ustawy;

2) gdy badanie lekarskie zostało przeprowadzone na żądanie uprawnionych, na podstawie odrębnych ustaw, organów i instytucji (*wówczas lekarz jest obowiązany poinformować o stanie zdrowia pacjenta wyłącznie te organy i instytucje*).

3) gdy zachowanie tajemnicy może stanowić niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia pacjenta lub innych osób;

4) gdy pacjent lub jego przedstawiciel ustawowy wyraża zgodę na ujawnienie tajemnicy, po uprzednim poinformowaniu o niekorzystnych dla pacjenta skutkach jej ujawnienia;

5) gdy zachodzi potrzeba przekazania niezbędnych informacji o pacjencie lekarzowi sądowemu;

6) gdy zachodzi potrzeba przekazania niezbędnych informacji o pacjencie związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych innemu lekarzowi lub uprawnionym osobom uczestniczącym w udzielaniu tych świadczeń.

Z kolei w art. 25 KEL wskazano, że zwolnienie z tajemnicy lekarskiej może nastąpić wtedy, gdy pacjent wyrazi na to zgodę, jeśli zachowanie tajemnicy w sposób istotny zagraża zdrowiu i życiu pacjenta lub innych osób oraz jeśli zobowiązują do tego przepisy prawa. Żaden z powyższych warunków w ocenianej sytuacji nie został spełniony. Natomiast według art. 26 KEL nie jest również naruszeniem tajemnicy lekarskiej, jeśli po przeprowadzeniu badania lekarskiego na zlecenie upoważnionego z mocy prawa organu wynik zostanie przekazany zleceniodawcy; nieodzownym warunkiem jest jednak, aby lekarz przed rozpoczęciem badania poinformował o tym osobę, która ma być zbadana. Również ten artykuł w ocenianej sytuacji nie miał zastosowania.

W orzecznictwie sądów powszechnych i administracyjnych zasadnie wskazuje się, że tajemnicą lekarską objęte są zarówno wyniki przeprowadzanych badań jak i również diagnoza postawiona na ich podstawie, historia choroby i uprzednie postępowanie terapeutyczne, metody i postępy w leczeniu, wcześniejsze lub współistniejące schorzenia, hospitalizacje, przyjmowane leki. Rozciąga się to również na wszelkie materiały związane z postawieniem diagnozy lub leczeniem, a więc na zaświadczenia, notatki, kartoteki (*vide: wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie z dnia 15 grudnia 2017 r., II SA/Kr 1206/17*). Dodać trzeba, że po wejściu w życie w 2018r. przepisów Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych [...] dane dotyczące zdrowia to dane osobowe ujawniające informacje o stanie

zdrowia. Należy do nich zaliczyć dane o stanie zdrowia osoby, której dane dotyczą, ujawniające informacje o przeszłym, obecnym lub przyszłym stanie fizycznego lub psychicznego zdrowia osoby, której dane dotyczą, w tym m.in. dane zbierane podczas świadczenia usług opieki zdrowotnej, informacje pochodzące z badań laboratoryjnych lub lekarskich, informacje o chorobie, niepełnosprawności, ryzyku choroby, historii medycznej, leczeniu klinicznym lub stanie fizjologicznym lub biomedycznym danej osoby (*vide: art. 5 pkt 15 RODO. motyw 35 preambuły do RODO*).

W ocenie Sądu ujawnienie w piśmie do Starosty Powiatu danych pacjentów (*imion, nazwisk oraz stanu zdrowia*) jest złamaniem tajemnicy lekarskiej przez Obwinioną lekarz, gdyż nie znajduje zastosowania w niniejszej sprawie żaden z powyżej wymienionych wyjątków. Nie może zostać uznane za taki wyjątek okoliczności wskazywana przez Obwinioną, że Starosta Powiatu jest organem założycielskim czy właścicielskim i „powinien sprawować kontrolę nad tym co się dzieje w szpitalu”. Wbrew twierdzeniom Obwinionej sam fakt wskazania danych pacjentów ww. placówki w świetle powyższych rozważań stanowi naruszenie tajemnicy lekarskiej – Starosta oraz podlegli mu urzędnicy z treści pisma mogli dowiedzieć się, że wskazane w piśmie osoby są lub były pacjentami ww. placówki, chociaż nie mieli do tego uprawnienia.

W świetle zebranego materiału dowodowego **Sąd uznał winną zarzucanego jej przewinienia zawodowego**, polegającego na ujawnienia przez okoliczności związanych z leczeniem pacjentów w piśmie z dnia 2021 adresowanym do Starosty Powiatu Czyn ten Sąd kwalifikuje jako naruszenie art. 23 Kodeksu Etyki Lekarskiej, art. 40 ust. 1 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty z dnia 5 grudnia 1996r. oraz art.14 ust. 1 ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta z dnia 6 listopada 2008.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe przez Sąd doprowadziło do przekonania o winie Obwinionej. Należy uznać, że w czasie swego bezprawnego, karalnego i karygodnego czynu nie dała posłuchu przywołanym we wniosku o ukaranie normom etycznym i prawnym, chociaż można było podporządkowania się wymagać. W sprawie nie ujawniły się żadne szczególne okoliczności po stronie Obwinionej, które uniemożliwiłyby Jej podporządkowanie się obowiązującym normom prawa i KEL. Obwiniona posiada duże doświadczenie zawodowe, zatem wiedziała, że tego rodzaju

zachowanie wobec pacjenta - jak opisane we wniosku o ukaranie - zostanie ocenione jako wysoce naganne.

Mając powyższe na uwadze Sąd postanowił wymierzyć **karę nagany**, kosztami postępowania obciążając Obwinioną. Kara ta będzie dla Obwinionej adekwatna do stopnia winy i naruszenia przez nią zasad etyki zawodowej. Sąd wziął pod uwagę jako okoliczność przemawiającą na korzyść Obwinionej wcześniejszą niekaralność. W ocenie Sądu moc tej właśnie kary także w zakresie prewencyjnego oddziaływania na przyszłość Obwinionej oraz na środowisko lekarskie będzie odpowiednia. Zarówno łagodniejsza kara upomnienia, jak i surowsza kara (*np. kara zawieszenia prawa wykonywania zawodu*), byłyby w tym stanie sprawy nieadekwatne.